

Yksinäisyysbarometri 2022

TUTKIMUSRAPORTTI

Suomen Punainen Risti

25.01.2022 | Taloustutkimus Oy | Tuomo Turja

Sisälllys

- Miten tutkimus tehtiin 3
  - Tutkimuksen toteutus 4

- Yhteenveto tuloksista 5
  - Yksinäisyyden, eristäytyneisyyden ja ulkopuolelle jätetyksi tunteminen 6
  - Yksinäisyyden tunteen voimakkuus, kesto 7
  - Arviot yksinäisyyden syistä, avun hakeminen yksinäisyyteen 8
  - Kuinka vakava ongelma yksinäisyys on, mitä voisi tehdä yksinäisyyden helpottamiseksi 9

- Tutkimusgrafiikka 10
- Liitteet 21

Miten tutkimus tehtiin

Tutkimuksen toteutus

- Tämän tutkimuksen on toteuttanut Taloustutkimus Oy Suomen Punaisen Ristin toimeksiannosta. Tutkimuksessa selvitettiin mielipiteitä yksinäisyyteen liittyvistä asioista Suomessa.
- Kohderyhmänä olivat 15–84-vuotiaat Suomessa Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimus on toteutettu 15-79 –vuotiaiden vastaajien osalta osana viikoittaista Telebus -kuluttajatutkimusta. 80-84 –vuotiaiden haastattelut (50 kpl) toteutettiin erillisenä puhelinhaastattelututkimuksenaan. Kummassakin kohderyhmässä otos muodostettiin satunnaisotannalla Bidnode Oy:n yhteystietorekisteristä. Tutkimus tehtiin atk-avusteisina puhelinhaastatteluina (CATI).
- Tutkimukseen vastasi 1055 henkilöä. Tutkimuksen otos painotettiin iän, sukupuolen, asuinalueen ja talouden koon mukaan kohderyhmää edustavaksi. Otoksen painottamaton ja painotettu rakenne on selvitetty raportin atk-taulukoiden välilehdellä ”aineistorakenne”. Taulukoissa painottamaton n-luku kertoo haastateltujen määrän eri taustaryhmissä ja painotettu N-luku vastaavan populaation tuhansina (.000) henkilöinä. Tutkimuksen päätuloksen (”total”-sarake) tilastollinen virhemarginaali 95 %:n luotettavuustasolla on suurimmillaan noin $\pm 3,2$ prosenttiyksikköä.
- Haastattelut tehtiin 10.1.-20.1.2022.
- Tulostuksessa on käytetty T-testiä, joka testaa kunkin taulukoidun taustamuuttujan kohdalla poikkeako tulos muista vastaajista enemmän kuin mitä satunnaisvaihtelun osuus on 95%:n luotettavuustasolla. Väritetty solu taulukossa osoittaa, että ero on tilastollisesti merkitsevä.
- Vastaajilta kysyttiin erikseen sukupuolta luettelemalla vastausvaihtoehdot *nainen, mies, muu, ei halua vastata*. Muunsukupuolisia tai sukupuolensa kertomatta jättäneitä aineistossa oli viisi henkilöä. Vastaajamäärä ei riitä tulosten luotettavaan tarkasteluun ryhmänä, joten ko. ryhmää ei tarkastella raportissa erikseen.
- Toimeksiantoon sisältyneet kysymykset sekä käytettävissä olevat taustatietokysymykset ovat tämän raportin liitteenä. Tutkimusaineisto säilytetään ja on käytettävissä lisätulostuksiin kahden vuoden ajan raportointipäivästä

Yhteenveto tuloksista

Yksinäisyyden, eristäytyneisyyden ja ulkopuolelle jätetyksi tunteminen

- Yli puolet Suomessa, 52 prosenttia, kertoo kokevansa yksinäisyyttä ainakin joskus. Päivittäin yksinäisyyttä kokee kaksi prosenttia, useampana päivänä viikossa neljä prosenttia, noin kerran viikossa viisi prosenttia, joitakin kertoja kuukaudessa 13 prosenttia ja muutaman kerran vuodessa 28 prosenttia.
- Usein tai jatkuvasti (kerran viikossa tai useammin) yksinäisyyttä kokee 11 prosenttia ja ajoittain (joitakin kertoja viikossa tai useammin) 24 prosenttia vastaajista.
- Yksinäisyyden kokemukset kokonaisuudessaan ovat yleisimpiä 15-24 –vuotiailla ja 25-34 –vuotiailla kuin sitä vanhemmilla. Usein tai jatkuvasti yksinäisyyttä kokevat erityisesti alle 25 –vuotiaat, opiskelijat, pienituloisimmat vastaajat sekä yksinasuvat. Edellä mainituissa ryhmissä on päällekkäisyyttä, nuorilla tulot jäävät usein pieniksi ja yksin asuminen on nuorilla yleisempää kuin vanhemmissa ikäluokissa. Samoissa ryhmissä korostuu myös ajoittain koettu yksinäisyys. Yli 65 –vuotiaiden keskuudessa kuitenkin korostuu päivittäin yksinäisyyttä tuntevien osuus, vaikka varttuneimmissa on myös keskimääräistä enemmän niitä, jotka eivät koe koskaan yksinäisyyden tunteita.
- Yli puolet Suomessa (54 %) kokee eristäytyneisyyden tunteita ainakin joskus. Päivittäin näin tuntee kolme prosenttia, useampana päivänä viikossa kuusi prosenttia ja noin kerran viikossa kahdeksan prosenttia. Joitakin kertoja kuukaudessa eristäytyneisyyden tunteita kokee 15 prosenttia ja muutaman kerran vuodessa 22 prosenttia. Eristyneisyyden tunnetta kokevat erityisesti 25-34 –vuotiaat sekä sitä nuoremmat, 15-24 –vuotiaat vastaajat. Yli 65 –vuotiaissa on keskimääräistä enemmän eristäytyneisyyttä päivittäin kokevia, vaikka muuten eristäytyneisyyttä koetaan vanhemmissa ikäryhmissä nuoria vähemmän. Mitä pienemmät tulot vastaajalla on, sitä useammin eristäytyneisyyttä tunnetaan. Yhden hengen talouksissa koetaan eristäytyneisyyden tunnetta muita asumismuotoja useammin.
- Ulkopuolelle jättämisen tunteita kokee ainakin joskus 48 prosenttia. Päivittäin tällaisia tuntemuksia on yhdellä prosentilla, useampana päivänä viikossa kahdella prosentilla, noin kerran viikossa neljällä prosentilla ja joitainkin kertoja kuukaudessa 11 prosentilla. 29 prosenttia kokee ulkopuolelle jätetyksi tunnetta muutaman kerran vuodessa. Kuva ikäryhmittäin ulkopuolelle jättämisen kokemuksesta on melko samanlainen kuin yksinäisyyden ja eristäytyneisyyden tuntemisen kohdalla: eniten sitä kokevat 15-24 –vuotiaat ja 25-34 –vuotiaat. Yli 65 –vuotiaiden keskuudessa näitä tuntemuksia koetaan vähiten, mutta jälleen päivittäin ulkopuolelle jättämisen kokemuksissa 65-84 –vuotiaat korostuvat. Samoin pienituloiset sekä yksinasuvat korostuvat ulkopuolelle jättämisen tunnetta kokeneina ryhminä.
- Naiset kokevat jokaista edellä mainittua asiaa jonkin verran useammin kuin miehet. Ammattiryhmistä opiskelijat/koululaiset nousevat esiin ryhmänä, joka kokee eristäytyneisyyden ja ulkopuolelle jättämisen tunnetta sekä yksinäisyyttä selvästi muita useammin. Yksinäisyyden, eristytymisen ja ulkopuolisuuden tunteet näyttävät vaivaavan erityisesti nuoria. Vanhusväestön kohdalla näitä tunteita ei ehkä ikäryhmätasolla koeta yhtä usein kuin nuorilla, mutta vanhusväestössä on keskimääräistä enemmän niitä, joille yksinäisyyteen liittyvät tunteet ovat jokapäiväisiä.

Yksinäisyyden tunteen voimakkuus, kesto

- Niiltä vastaajilta, jotka tunsivat yksinäisyyden tunnetta vähintään joskus kysyttiin, kuinka voimakas yksinäisyyden tunne on. Noin kaksi kolmasosaa kokee tunteen lieväksi, 19 prosenttia sanoo sen olevan erittäin lievä ja 46 prosenttia lievä. Kohtalaiseksi yksinäisyyden tunteen kokee 27 prosenttia, voimakkaaksi kuusi prosenttia ja erittäin voimakkaaksi yksi prosentti vastaajista. 15-24 –vuotiailla ja 25-34 –vuotiailla kuin sitä vanhemmilla ja jälleen päivittäin asiaa kokevissa yli 65 –vuotiaat korostuvat. Voimakasta yksinäisyyden tunnetta kokevat keskimääräistä enemmän 15-24 –vuotiaat, opiskelijat/koululaiset ja pienituloiset vastaajat. Suurissa kaupungeissa koetaan voimakasta yksinäisyyttä useammin kuin maaseudulla.
- Kun kysytään sitä, kuinka pitkään yksinäisyys on jatkunut, on tuloksissa hajontaa. Yksinäisyys näyttää olevan joko melko lyhytkestoista tai sitten enemmän tai vähemmän pysyvä olotila. Noin viidesosa, 21 prosenttia, sanoo yksinäisyyden jatkuneen päiviä. Yhdellä prosentilla se on jatkunut viikkoja, 12 prosentilla yksinäisyys on kestänyt kuukausia, 29 prosentilla 1-4 vuotta, yhdeksällä prosentilla yli viisi vuotta ja 14 prosentilla yli 10 vuotta. Yli puolella, 52 prosentilla, yksinäisyys on siis kestänyt vähintään vuoden. Yli vuoden kestänyt yksinäisyys korostuu 50-64 –vuotiaissa, pienituloisissa ja alle 50 000 asukkaan kaupungeissa asuvissa vastaajissa. Alle 25 –vuotiailla korostuvat alle vuoden kestäneet yksinäisyysjaksot.
- Yksinäisyyden tunne ei näytä yleisesti ottaen olevan kovinkaan pitkäkestoista. Useimmin vastataan, että yksinäisyyden tunne kestää tunteja (84 %), 11 prosenttia sanoo sen kestävän päiviä ja kaksi prosenttia viikkoja. Tätä pitkäkestoisempaa yksinäisyyden tunnetta kokee alle prosentti vastaajista.

Arviot yksinäisyyden syistä, avun hakeminen yksinäisyyteen

- Vähintään joskus yksinäisyyttä kokevilta kysyttiin arvioita oman yksinäisyyden syistä. Vaihtoehdot lueteltiin vastaajille satunnaisessa järjestyksessä.
- Selvästi tärkeimmäksi kysytyistä tekijöistä nousee koronarajoitusten ja tartunnan välttelyn vaikutus. Sen mainitsee 70 prosenttia vastaajista. Seuraavaksi useimmin mainitaan se, että elämäntilanne on muuttunut, eikä sen jälkeen ole löytänyt seuraa (36 %) ja sei, että ei ole löytänyt samankaltaisia luotettavia ihmisiä tai ystäviä ja kokee siksi ulkopuolisuutta (31 %).
- Noin neljäsosa arvio yksinäisyytensä syyksi, sen että asuu yksin (26 %), parisuhteen puuttumisen (26 %) tai sen, että ihmisiin on vaikea tutustua ujuden tai sosiaalisen jännittämisen takia (23 %).
- Viidesosa tai vähemmän mainitsee yksinäisyyden syyksi yksinpärjäämisen paineiden ja odotusten vaikutuksen (20 %), omat rajoitteet jotka vaikeuttavat tai estävät tutustumasta uusiin ihmisiin (19 %), uudelle paikkakunnalle tai maahan muuttamisen (16 %) ja huonon rahantilanteen aiheuttamat esteet osallistua harrastuksiin tai toimintaan, jossa voisi tutustua uusiin ihmisiin (13 %).
- Koronarajoitukset yksinäisyyden syynä korostuvat erityisesti nuorimmilla vastaajilla ja opiskelijoilla.
- Avun hakeminen yksinäisyyteen ei ole kovin yleistä. Niistä vastaajista, jotka kokevat yksinäisyyttä ainakin joskus, on ainoastaan 21 prosenttia hakenut apua yksinäisyyteensä. Useimmiten apua on haettu harrastuksista, josta apua on hakenut neljä prosenttia. Muut listatut palvelut keräävät tätäkin vähemmän mainintoja: lääkäristä tai mielenterveyspalveluista apua on hakenut kaksi prosenttia ja järjestöjen toiminnasta ja virtuaaliyhteisöistä yksi prosentti. Jostain muualta apua on hakenut 11 prosenttia. Muissa avoimissa vastauksissa eniten mainintoja keräävät tutut ja ystävät. Kysymys esitettiin vastaajille avoimena, mutta muutama vastausvaihtoehto oli listattu haastattelijan lomakkeelle valmiiksi, niitä ei kuitenkaan lueteltu vastaajille.

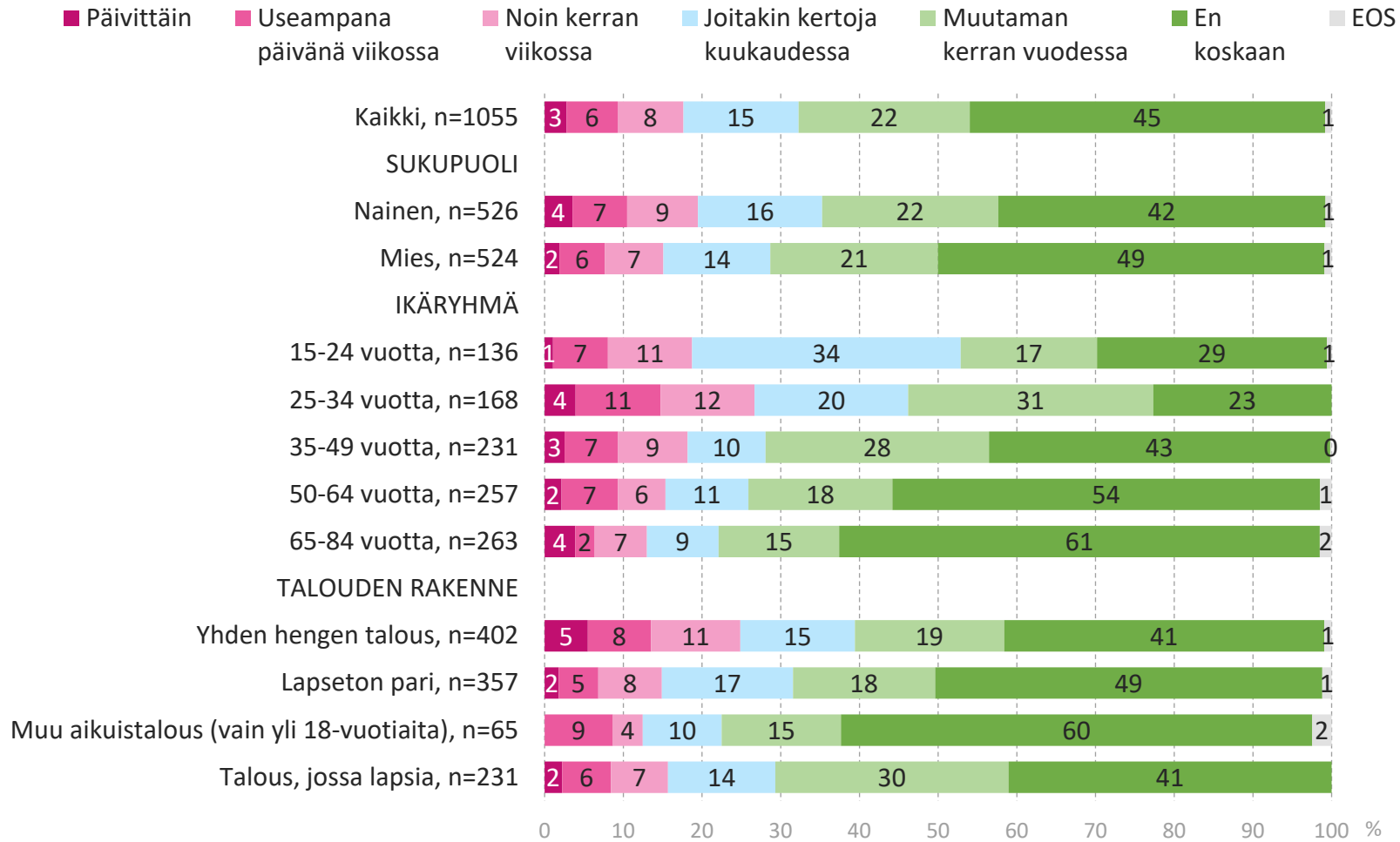

Kuinka vakava ongelma yksinäisyys on, mitä voisi tehdä yksinäisyyden helpottamiseksi

- Enemmistö Suomessa, 63 prosenttia, arvioi, että yksinäisyys on vakava ongelma. Erittäin vakavana ongelmana yksinäisyyttä pitää 17 prosenttia ja melko vakavana 46 prosenttia. Yksinäisyyden arvioi kohtalaiseksi ongelmaksi viidesosa, 21 prosenttia. Ainoastaan 14 prosenttia on sitä mieltä, että yksinäisyys on vähemmän tai ei lainkaan vakava ongelma. Yksinäisyyttä pidetään vakavana ongelmana erityisesti alle 35 –vuotiaiden keskuudessa. Muita ryhmiä, joissa yksinäisyyttä vakavana ongelmana pitävät korostuvat, ovat opiskelijat ja pienituloiset. Nämä ryhmät olivat myös niitä, joissa yksinäisyyteen ja ulkopuolisuuteen liittyviä tunteita koetaan paljon, ryhmät ovat myös keskenään osittain päällekkäisiä.
- Kaikilta vastaajilta kysyttiin, mitä toivottaisiin tehtävän yksinäisyyden helpottamiseksi. Vastaukset olivat moninaisia, mutta monissa kommentteissa näkyy koronarajoitusten aiheuttama ahdistus: lääkkeeksi yksinäisyyteen uskotaan sitä, että koronapandemian poistuttua rajoitukset helpottavat ja yksinäisyys samalla. Paljon liittyy myös yhteisöllisyyden lisäämiseen liittyvä mainintoja, joko yleisellä tasolla tai konkreettisemmin, kuten esimerkiksi erilaisten järjestöjen ystävä- ja harrastustoimintaa tai harrastuksia ylipäänsä. Monessa vastauksessa lääkkeeksi esitettiin myös yksinäisten ihmisten oma-aloitteisuutta ja aktiivisuutta. Kaikki avoimet vastaukset toimitetaan listauksena erillisessä Excel-tiedostossa.

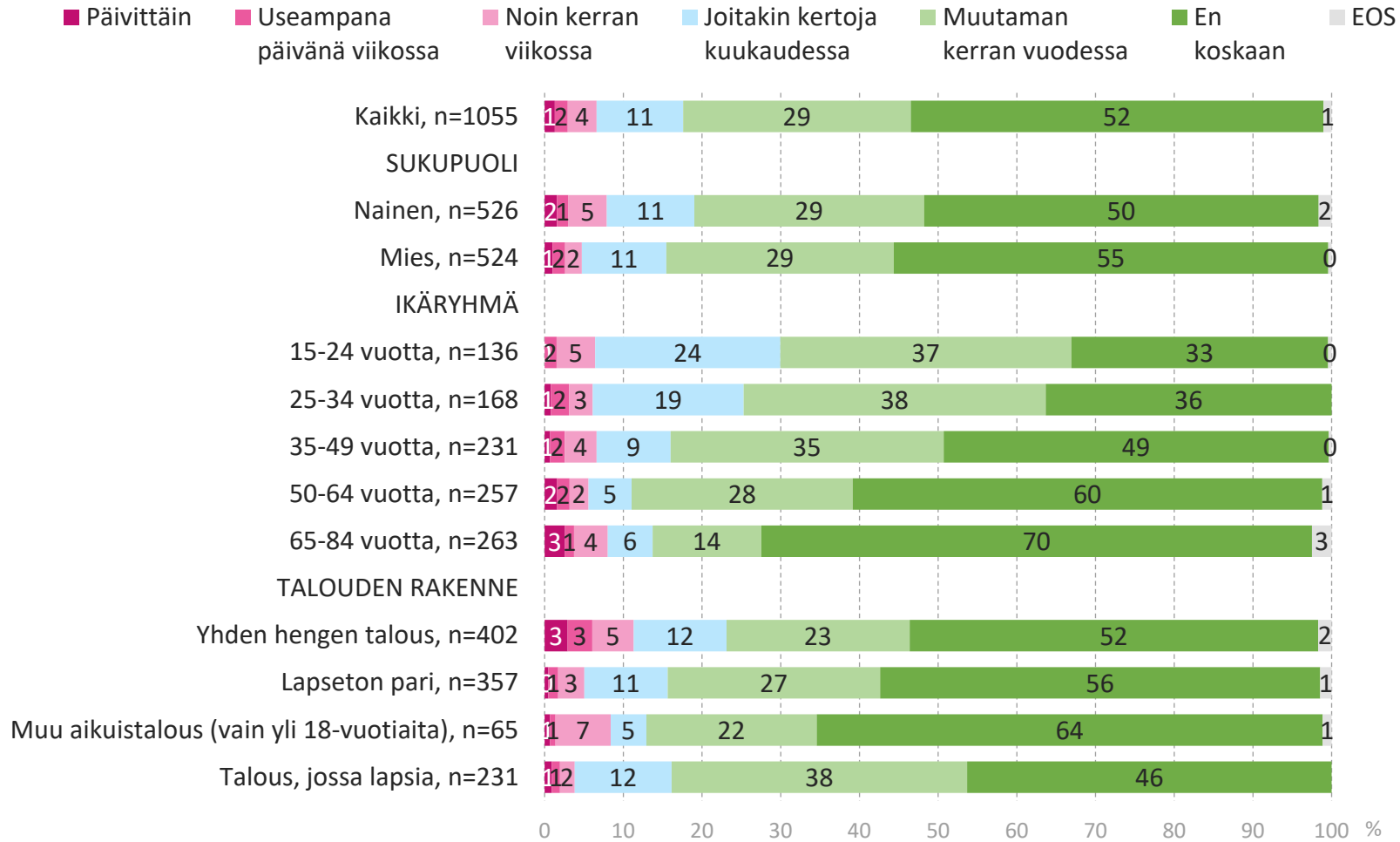
Tutkimusgrafiikka

Kuinka usein tunnet itsesi eristäytyneeksi muista ihmisistä? Koetko sitä...

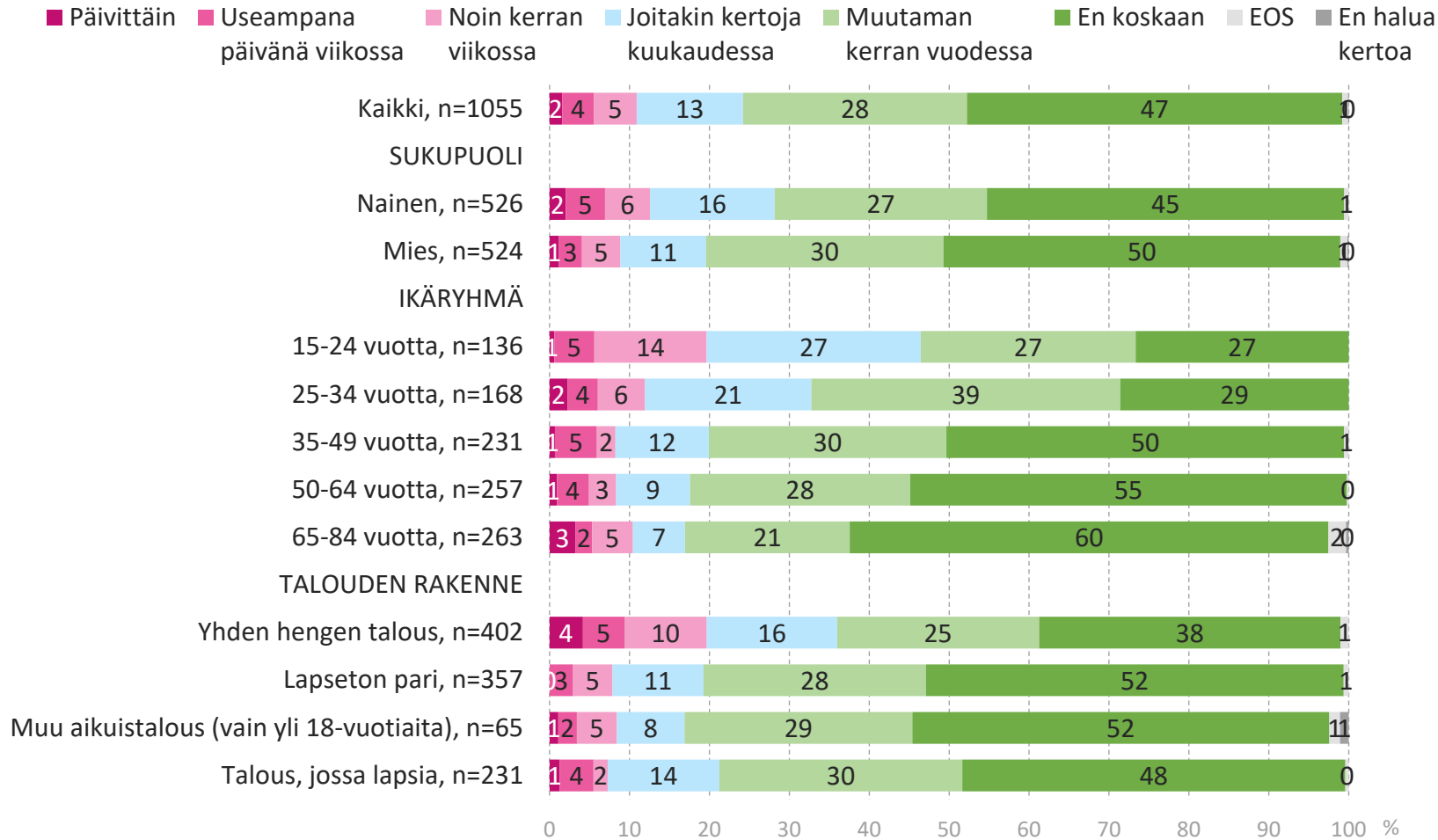
Kaikki vastaajat, n=1055

Kuinka usein tunnet itsesi ulkopuolelle jätetyksi? Koetko sitä...

Kaikki vastaajat, n=1055

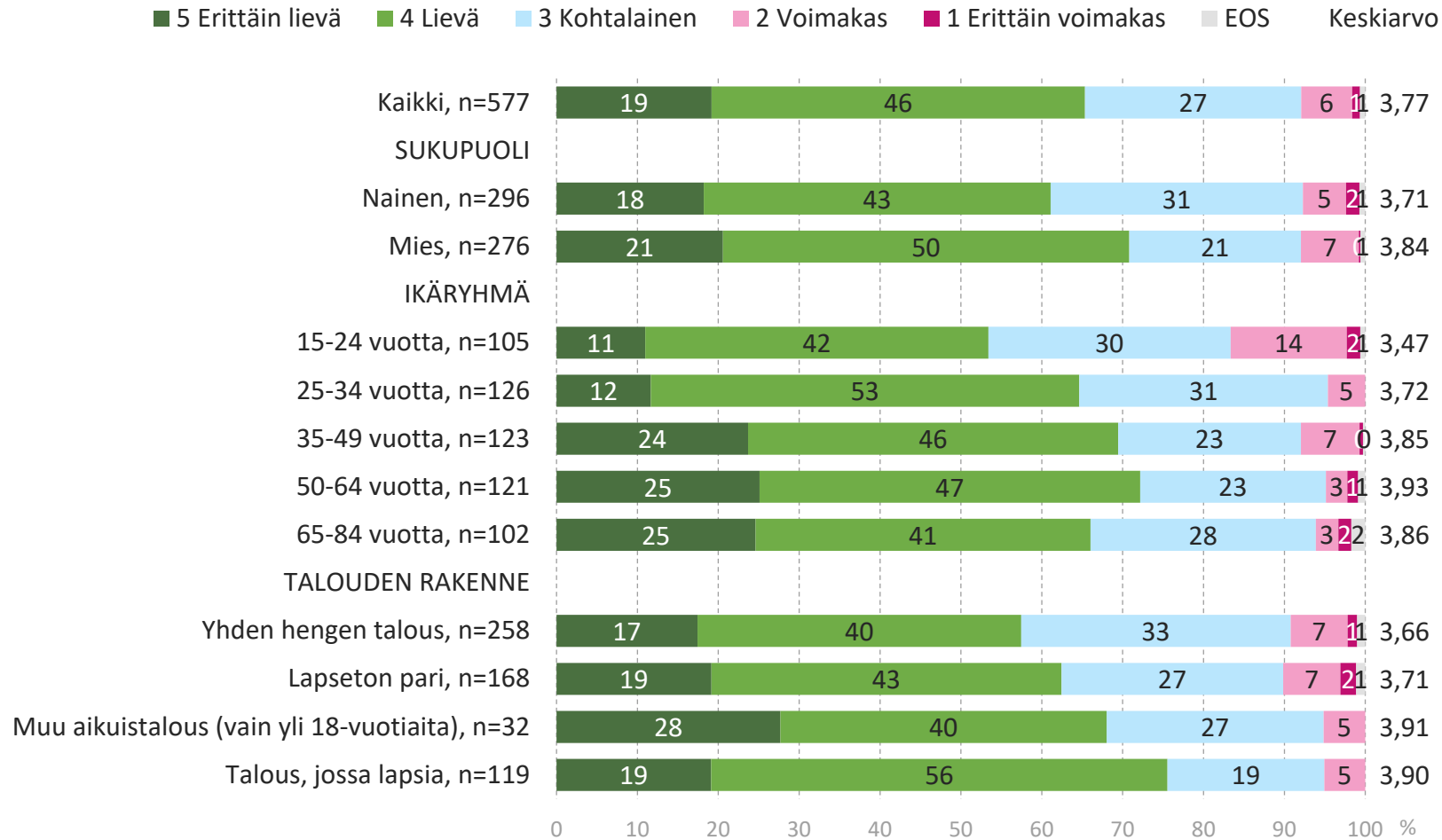
Kuinka usein koet yksinäisyyttä? Koetko sitä...

Vastaajat, n=^^

Kuinka voimakas yksinäisyyden tunne on?

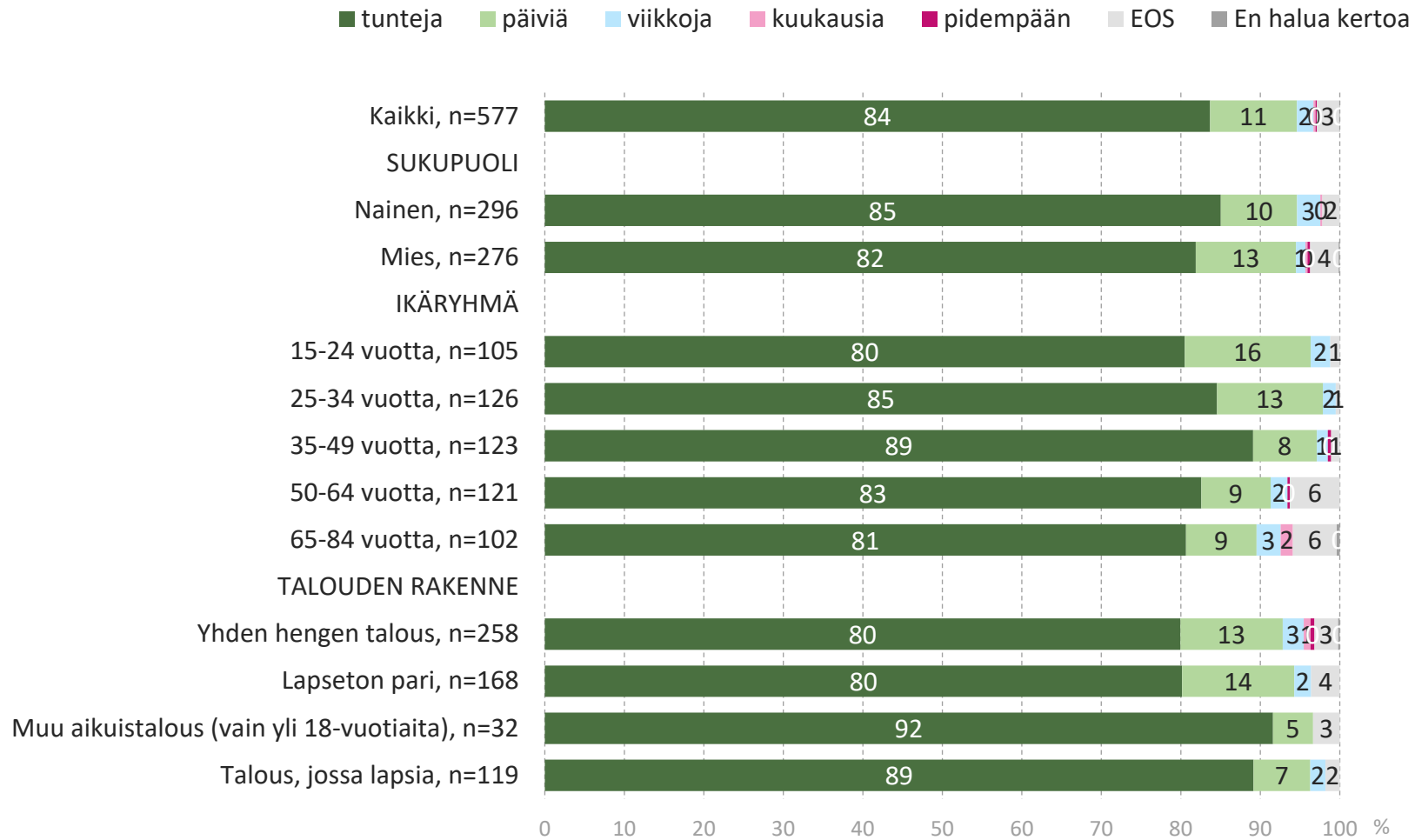
Kokee yksinäisyyttä joskus

Vastaajat, kokee yksinäisyyttä joskus n=577

Kuinka kauan yksinäisyyden tunne kestää?

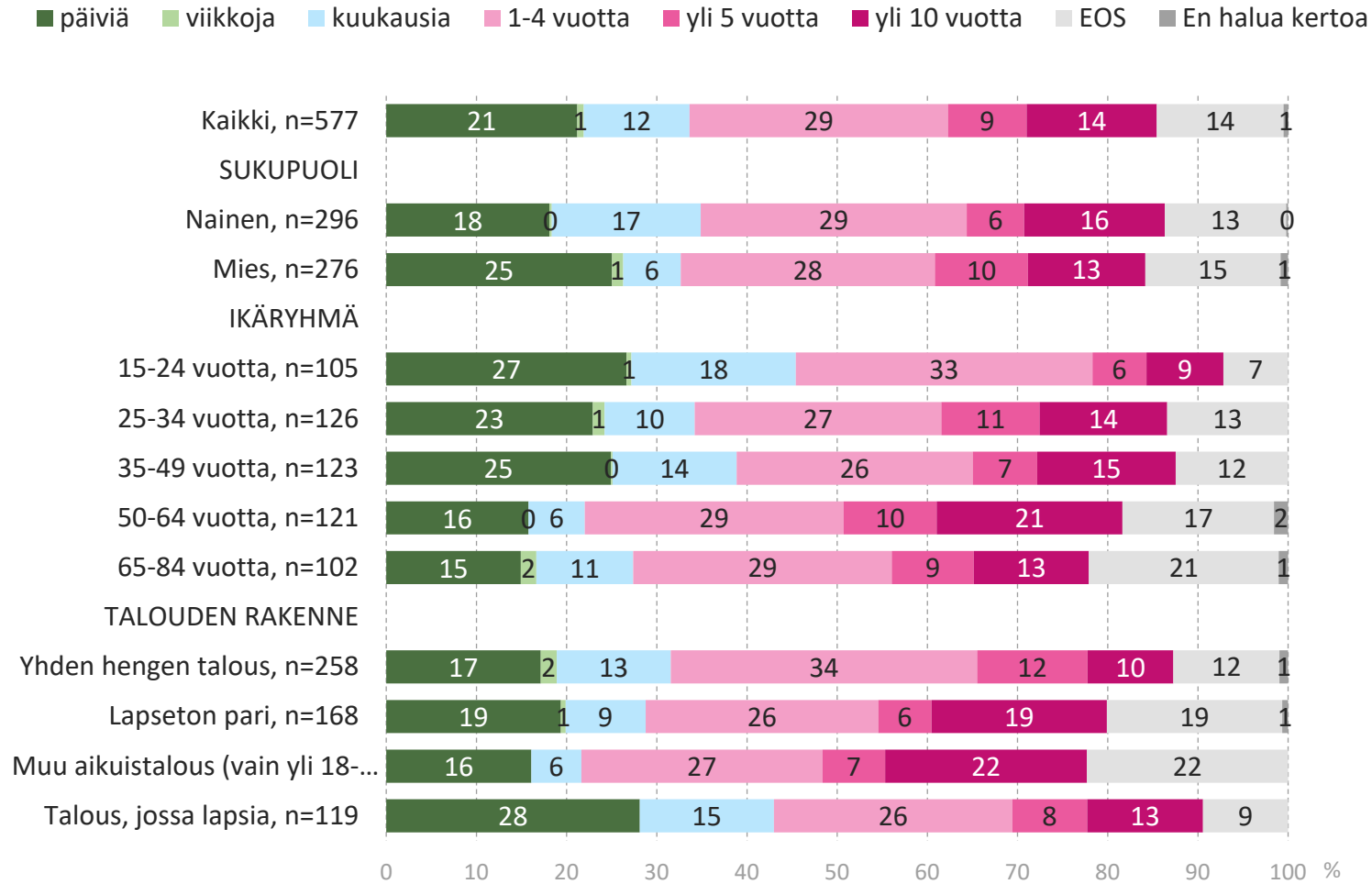
Kokee yksinäisyyttä joskus

Vastaajat, kokee yksinäisyyttä joskus n=577

Kuinka pitkään yksinäisyytesi on jatkunut?

Kokee yksinäisyyttä joskus

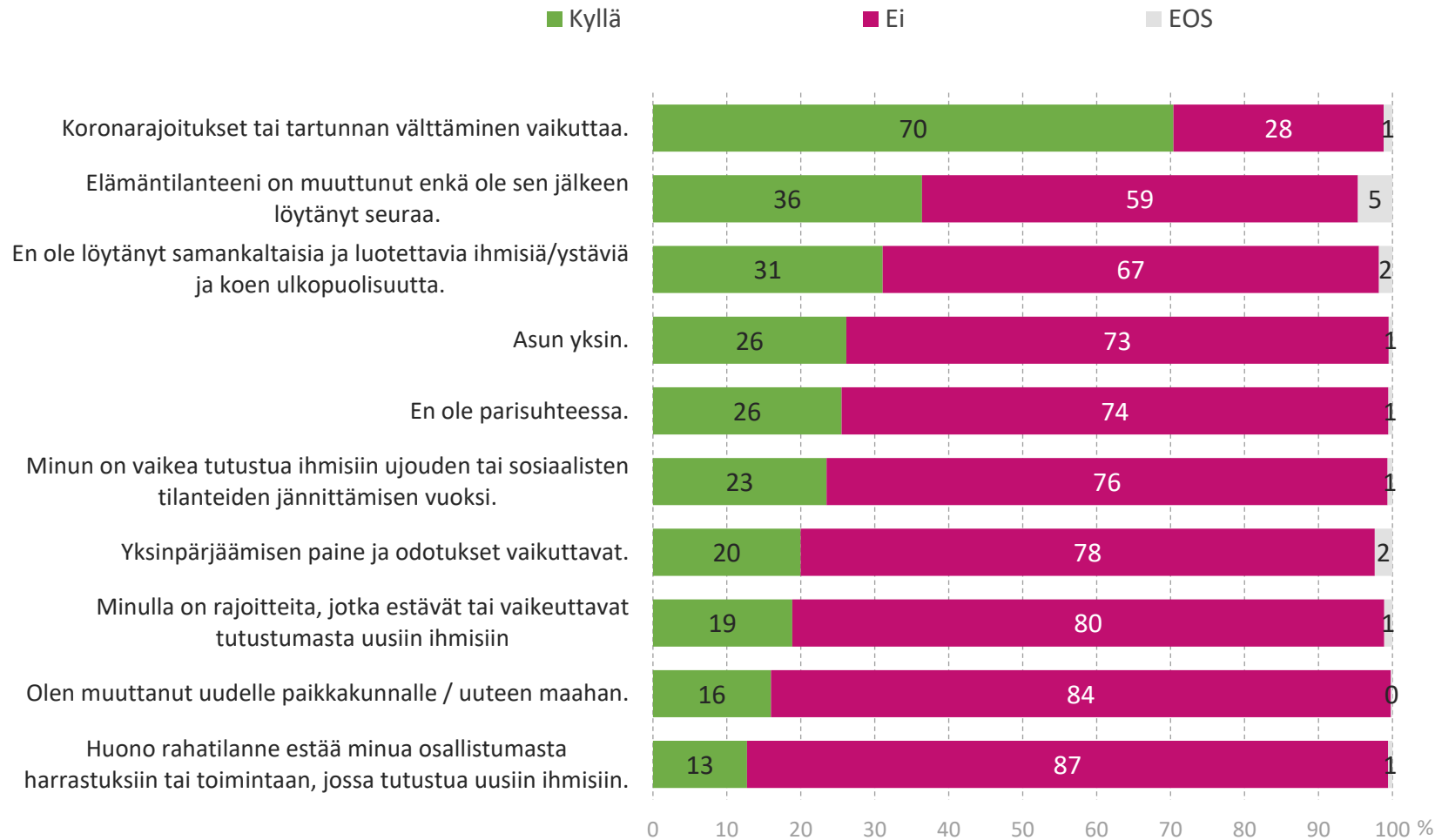

Vastaajat, kokee yksinäisyyttä joskus n=577

Mistä luulet yksinäisyytesi johtuvan?

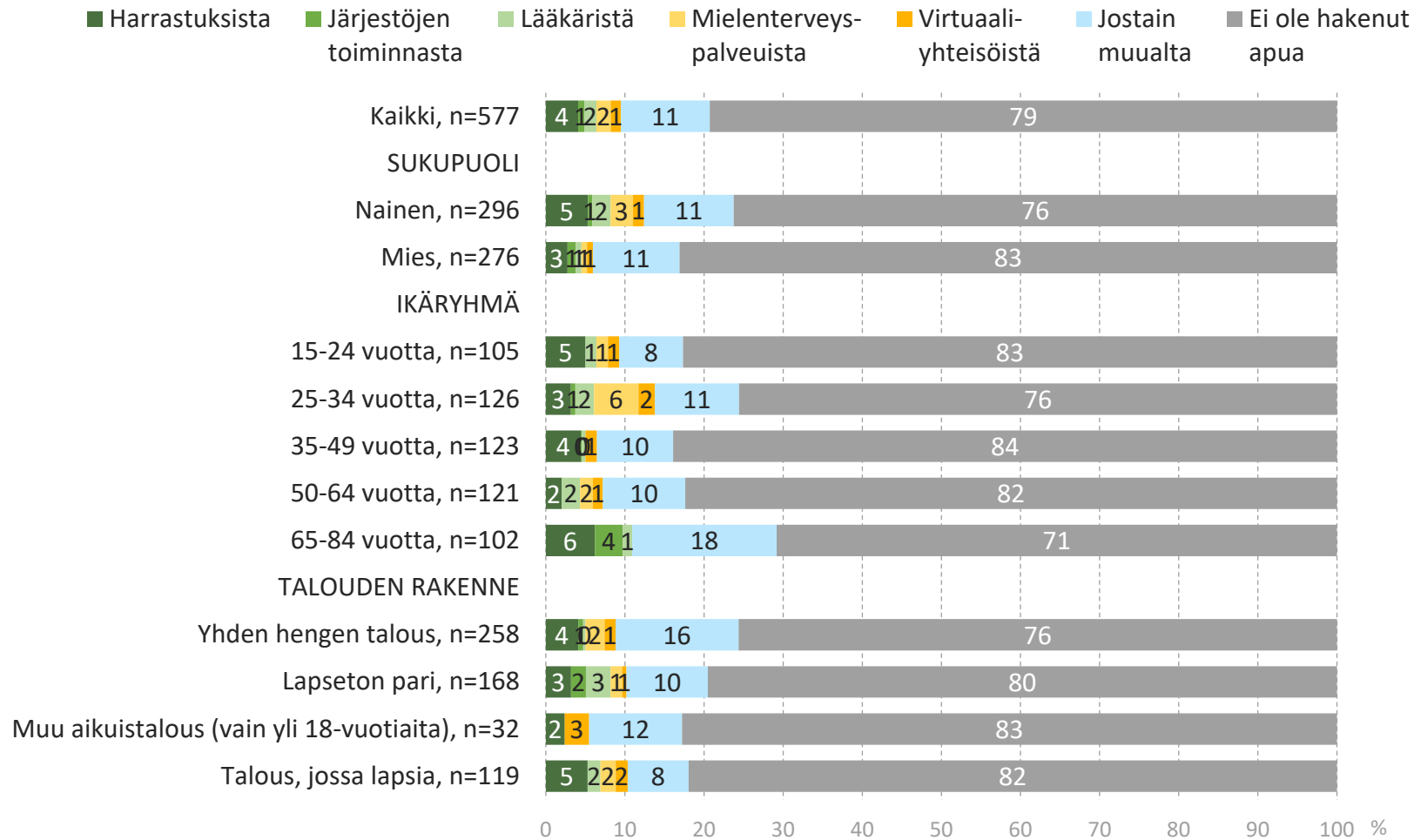
Kokee yksinäisyyttä joskus

Vastaajat, kokee yksinäisyyttä joskus n=577

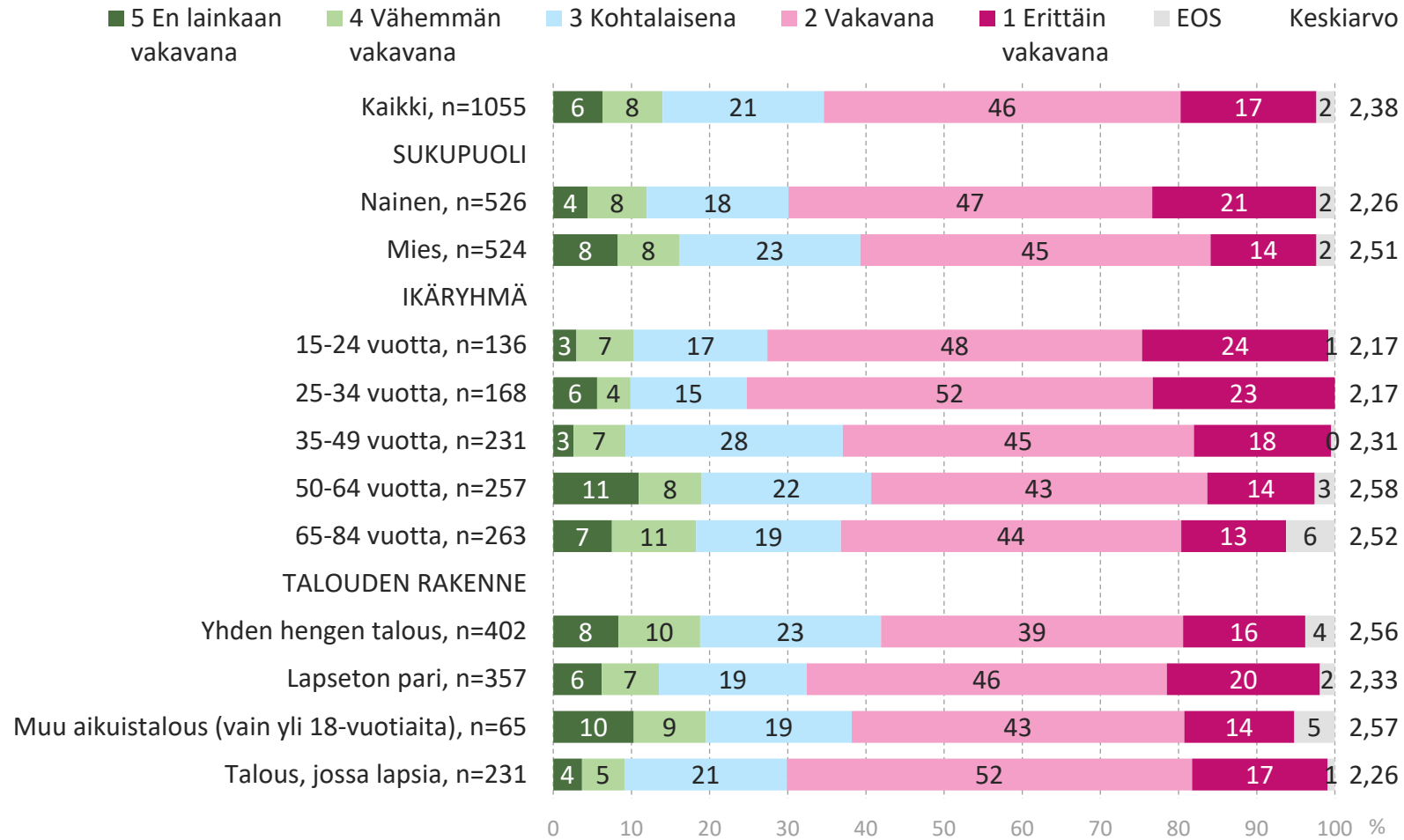
Jos olet hakenut apua yksinäisyyteen, mistä olet sitä hakenut?

Kokee yksinäisyyttä joskus

Vastaajat, kokee yksinäisyyttä joskus n=577

Kuinka vakavana ongelmana pidät yksinäisyyttä?

Kaikki vastaajat, n=1055

LISÄTIETOJA

Tuomo Turja

Business Director

050 592 2485

tuomo.turja@taloustutkimus.fi

www.taloustutkimus.fi

Liitteet

Laadunvarmistus Taloustutkimuksessa

- SGS Fimko on myöntänyt Taloustutkimukselle ISO 20252 -toimialasertifikaatin, ja tämän projektin kaikki vaiheet on toteutettu kyseisen standardin ja Suomen lakien mukaisesti.
- Taloustutkimus käsittelee aina kaikkia tutkimuksiin liittyviä, sekä asiakkailta saatuja että tutkimuksen yhteydessä syntyneitä, tietoja ehdottoman luottamuksellisina.
- Taloustutkimus on sitoutunut noudattamaan ESOMARin ja Kansainvälisen Kauppakamarin yhdessä julkaisemia tutkimusalan kansainvälisiä perussääntöjä.
- Taloustutkimus ei ole käyttänyt alihankkijoita tässä tutkimuksessa.

Erillistutkimuksen tulosten julkaiseminen ja edelleen luovuttaminen

- Tutkimuksen tilaaja voi julkistaa tilaamansa tutkimuksen tuloksia, kunhan julkaistut tulokset eivät ole harhaanjohtavia.
- Kun tutkimustuloksia julkaistaan, tulee selvästi erottaa tulokset ja niiden tulkinta.
- Julkistamisen yhteydessä on aina mainittava tutkimuksen nimi, toteutusaika ja tutkimuksen tekijä, Taloustutkimus Oy.
- Toivomme, että lähetätte suunnittelemanne julkaisun (lehtiartikkeli, verkossa julkaistavat tiedot ym.) Taloustutkimus Oy:hyn tarkastettavaksi ennen julkaisemista. Lisäksi toivomme, että toimitatte meille tiedon siitä, missä ja milloin asia julkaistaan, jotta voimme vastata meille mahdollisesti tuleviin kyselyihin.
- Olemme mielellämme avuksi viestinnässänne.

LUOTETTAVUUSRAJATAULUKKO 95 %:N TASOLLE

% -luku, joka tuli tulokseksi	VASTAAJAMÄÄRÄ															
	25	50	75	100	150	200	250	300	400	500	600	800	1000	2000	3000	5000
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
2 tai 98	±5,6	±4,0	±3,2	±2,8	±2,3	±2,0	±1,8	±1,6	±1,4	±1,3	±1,1	±0,98	±0,9	±0,61	±0,51	±0,4
3 tai 97	±6,8	±4,9	±3,9	±3,4	±2,8	±2,4	±2,2	±2,0	±1,7	±1,5	±1,4	±1,2	±1,1	±0,75	±0,62	±0,49
4 tai 96	±7,8	±5,6	±4,5	±3,9	±3,2	±2,8	±2,5	±2,3	±2,0	±1,8	±1,6	±1,4	±1,3	±0,86	±0,71	±0,56
5 tai 95	±8,7	±6,2	±5,0	±4,4	±3,6	±3,1	±2,7	±2,5	±2,2	±2,0	±1,8	±1,5	±1,4 ¹	±0,96	±0,79	±0,62
6 tai 94	±9,5	±6,8	±5,5	±4,8	±3,9	±3,4	±3,0	±2,8	±2,4	±2,1	±2,0	±1,7	±1,5	±1,0	±0,87	±0,68
8 tai 92	±10,8	±7,7	±6,2	±5,4	±4,4	±3,8	±3,4	±3,1	±2,7	±2,4	±2,2	±1,9	±1,7	±1,2	±0,99	±0,77
10 tai 90	±12,0	±8,5	±6,9 ^{3b}	±6,0	±4,9 ^{3a}	±4,3	±3,8	±3,5	±3,0	±2,7	±2,5	±2,1	±1,9	±1,3	±1,1	±0,85
12 tai 88	±13,0	±9,2	±7,5	±6,5	±5,3	±4,6	±4,1	±3,8	±3,3	±2,9	±2,7	±2,3	±2,1	±1,4	±1,2	±0,92
15 tai 85	±14,3	±10,1	±8,2	±7,1	±5,9	±5,1	±4,5	±4,1	±3,6	±3,2	±2,9	±2,5	±2,3	±1,6	±1,3	±1,0 ²
20 tai 80	±16,0	±11,4	±9,2	±8,0	±6,6	±5,7	±5,0	±4,6	±4,0	±3,6	±3,3	±2,8	±2,5	±1,8	±1,4	±1,1
25 tai 75	±17,3	±12,3	±10,0	±8,7	±7,1	±6,1	±5,5	±5,0	±4,3	±3,9	±3,6	±3,0	±2,8	±1,9	±1,6	±1,2
30 tai 70	±18,3	±13,0	±10,5	±9,2	±7,5	±6,5	±5,8	±5,3	±4,6	±4,1	±3,8	±3,2	±2,9	±2,0	±1,7	±1,3
35 tai 65	±19,1	±13,5	±11,0	±9,5	±7,8	±6,8	±6,0	±5,5	±4,8	±4,3	±3,9	±3,3	±3,1	±2,1	±1,7	±1,4
40 tai 60	±19,6	±13,9	±11,3	±9,8	±8,0	±7,0	±6,2	±5,7	±4,9	±4,4	±4,0	±3,4	±3,1	±2,2	±1,8	±1,4
45 tai 55	±19,8	±14,1	±11,4	±9,9	±8,1	±7,0	±6,2	±5,8	±5,0	±4,5	±4,1	±3,5	±3,2	±2,2	±1,8	±1,4
50 tai 50	±20,0	±14,2	±11,5	±10,0	±8,2	±7,1	±6,3	±5,8	±5,0	±4,5	±4,1	±3,5	±3,2	±2,2	±1,8	±1,4

Esimerkki 1

Jos tuhannesta vastaajasta 5 % on ostanut tuotetta, on virhemarginaali ±1,4 prosenttiyksikköä. Koko väestössä on siis 95 %:n luotettavuustason mukaan 3,6–6,4 % tuotetta ostaneita.

Esimerkki 2

Oletetaan ennen tutkimusta, että tuotteen markkinaosuus on noin 15 %. Halutaan selvittää asia ±1 prosenttiyksikön tarkkuudella. Tutkimukseen tarvitaan 5000 vastaajaa.

Esimerkki 3

a) Tuhannen vastaajan joukossa 15–19-vuotiaita on 150, ja näistä 10 % ilmoittaa ostavansa säännöllisesti tuotetta X. Todellinen ostajien osuus 95 %:n luotettavuustasolla on 10 % ±4,9 eli 5,1–14,9 %.

b) Jos otoskoko olisi puolta pienempi eli 500, 15–19-vuotiaita vastaajia olisi 75 ja todellinen ostajien osuus olisi 10 % ±6,9 eli 3,1–16,9 %.

KAHDESTA ERI TUTKIMUKSESTA SAATUJEN TULOSTEN VÄLISTEN EROJEN LUOTETTAVUUSTAULUKKO 95 %:N TASOLLE

p = 50 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	13,8						
250	11,6	8,8					
500	10,7	7,6	6,2				
750	10,4	7,2	5,7	5,1			
1000	10,3	6,9	5,4	4,7	4,4		
1500	10,1	6,7	5,1	4,4	4,0	3,6	
2000	10,0	6,6	4,9	4,2	3,8	3,4	3,1

p = 40 tai 60 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	13,6						
250	11,4	8,6					
500	10,5	7,4	6,1				
750	10,2	7,0	5,5	5,0			
1000	10,1	6,8	5,2	4,6	4,3		
1500	9,9	6,6	5,0	4,3	3,9	3,5	
2000	9,8	6,4	4,8	4,1	3,7	3,3	3,0

p = 30 tai 70 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	12,7						
250	10,6	8,0					
500	9,8	7,0	5,7				
750	9,6	6,6	5,2	4,6			
1000	9,4	6,3	4,9	4,3	4,0		
1500	9,3	6,1	4,6	4,0	3,7	3,3	
2000	9,2	6,0	4,5	3,8	3,5	3,1	2,8

p = 20 tai 80 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	11,1						
250	9,3	7,0					
500	8,6	6,1	5,0				
750	8,3	5,7	4,5	4,1			
1000	8,2	5,6	4,3	3,8	3,5		
1500	8,1	5,3	4,1	3,5	3,2	2,9	
2000	8,0	5,3	3,9	3,4	3,0	2,7	2,5

p = 10 tai 90 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	8,3						
250	7,0	5,3					
500	6,4	4,5	3,7				
750	6,3	4,3	3,4	3,0			
1000	6,2	4,2	3,2	2,8	2,6		
1500	6,1	4,0	3,0	2,6	2,4	2,2	
2000	6,0	3,9	2,9	2,5	2,3	2,0	1,9

Näiden taulukoiden avulla voidaan arvioida eri-suuruisten otosten ja eri tutkimusten avulla saatujen prosenttilukujen erotusten merkitsevyyttä.

Taulukoista valitaan aina se, jossa p (=prosenttiluku) on lähinnä saatua tulosta/osuutta.

ESIMERKKI

Tehtiin kaksi eri tutkimusta eri aikoina. Toisessa oli 250 vastaajaa ja toisessa 1000. Tuotteen markkina-osuus oli pienemmässä tutkimuksessa 37 % ja suuremmassa 35 %.

Tarkasteluun valitaan taulukko p = 40 tai 60 %, koska saadut tulokset ovat kaikkein lähimpänä sitä. Taulukosta katsotaan luku otoskokojen 1000 ja 250 risteyskohdasta. Tässä tapauksessa tulosten eron merkitsevyyteen olisi vaadittu 6,8 prosenttiyksikön ero, joten tehtyjen tutkimusten tulosten ero (2 prosenttiyksikköä) ei ollut merkitsevää.

TELEBUS / TAUSTATIETOKYSYMYKSET 2020

Sukupuoli:

- 1 nainen
- 2 mies

Ikä: _____ vuotta

Vakiojaottelu:

- 1 15 - 24 vuotta
- 2 25 - 34 vuotta
- 3 35 - 49 vuotta
- 4 50 - 79 vuotta

Asuinkunta:

- 1 Helsinki
- 2 Espoo, Vantaa tai Kauniainen
- 3 Muu pääkaupunkiseutu
- 4 Turku, Tampere
- 5 Muu yli 50 000 asukkaan kaupunki
- 6 Muu kaupunki
- 7 Muu kunta

Suuralueet:

- 1 Helsinki-Uusimaa
- 2 Etelä-Suomi
- 3 Länsi-Suomi
- 4 Pohjois- ja Itä-Suomi

Koulutus:

- 1 Perus-/keski-/kansa-/kansalaiskoulu
- 2 Ammatti-/tekninen-/kauppakoulu
- 3 Ylioppilas/lukio
- 4 Opistotaso
- 5 Ammattikorkeakoulu
- 6 Yliopisto, korkeakoulu

Maakunta:

- 1 Uusimaa
- 2 Varsinais-Suomi
- 4 Satakunta
- 5 Kanta-Häme
- 6 Pirkanmaa
- 7 Päijät-Häme
- 8 Kymenlaakso
- 9 Etelä-Karjala
- 10 Etelä-Savo
- 11 Pohjois-Savo
- 12 Pohjois-Karjala
- 13 Keski-Suomi
- 14 Etelä-Pohjanmaa
- 15 Pohjanmaa
- 16 Keski-Pohjanmaa
- 17 Pohjois-Pohjanmaa
- 18 Kainuu
- 19 Lappi

Ammatti/asema:

- 1 Maanviljelijä
- 2 Työntekijä
- 3 Toimihenkilö
- 4 Ylempi toimihenkilö/
asiantuntija
- 5 Yrittäjä
- 6 Johtava asema
- 7 Kotiäiti/-isä
- 8 Opiskelija/koululainen
- 9 Eläkeläinen
- 10 Työtön

Talouden rakenne:

- 1 Yhden henkilön talous
- 2 Lapseton pari
- 3 (Muu) aikuistalous (vain yli 18-v.)
- 4 Talous, jossa lapsia

Talouden koko:

1- 9 + henkilöä

Kotona olevien lasten ikä:

0 - 17 vuotta

Talouden bruttotulot:

- 1 Alle 10 001 eur/vuosi
- 2 10 001 - 15 000 eur/vuosi
- 3 15 001 - 20 000 eur/vuosi
- 4 20 001 - 25 000 eur/vuosi
- 5 25 001 - 30 000 eur/vuosi
- 6 30 001 - 35 000 eur/vuosi
- 7 35 001 - 40 000 eur/vuosi
- 8 40 001 - 45 000 eur/vuosi
- 9 45 001 - 50 000 eur/vuosi
- 10 50 001 - 55 000 eur/vuosi
- 11 55 001 - 60 000 eur/vuosi
- 12 60 001 - 70 000 eur/vuosi
- 13 70 001 - 80 000 eur/vuosi
- 14 80 001 - 90 000 eur/vuosi
- 15 Yli 90 000 eur/vuosi
- 16 Eos/Ei halua vastata

Kuka taloudessa tekee elintarvike- ja muut päivittäistavaraostokset

- 1 Vastaaja itse
- 2 Vastaaja yhdessä jonkun muun kanssa
- 3 Joku muu kuin vastaaja

Käykö vastaaja tällä hetkellä ansiotöissä koko- tai osapäiväisesti

- 1 Kokopäivätyössä
- 2 Osapäivätyössä
- 3 Ei ole ansiotyössä

Vastaajan internetin käyttöuseus:

- 1 Päivittäin/lähes päivittäin
- 2 Vähintään kerran viikossa
- 3 Harvemmin
- 4 Ei lainkaan

